

ประโยค ป.ธ. ๘

แปล ไทยเป็นมคร

สอบ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๑. ในวิสัยแห่งตติยปาราชิกนี้ ผู้ศึกษาควรทราบเรื่องทั้งหลายแม่เหล่าอื่น มีกองฟางเป็นต้น ๆ จริงอยู่ภิกษุใด กำหนดไว้ในใจว่า เราจักเช็ดคาบหรือหอก ที่เปื้อนเลือด แล้วสอด(คาบหรือหอกนั้น)เข้าไปในกองฟาง ทำให้มารดาที่ดี บิดาที่ดี พระอรหันต์ที่ดี คนจรมาก็ดี ยักษ์ก็ดี เปเรตต์ก็ดี สัตว์ดิรัจฉานก็ดี ซึ่งนอนอยู่ในกองฟางนั้นตาย ภิกษุนั้น ถูกเรียกว่า ฆาตกร ด้วยอำนาจโฆหาร แต่เพราะไม่มีจิตคิดจะฆ่า เธอจึงไม่ถูกต้องกรรม ทั้งไม่ต้องอาบัติด้วย ๆ ส่วนภิกษุรูปใด เมื่อกำลังสอด(หอกหรือคาบ) เข้าไปด้วยอาการอย่างนั้น กำหนด ได้ถึงการสัมผัสสร้างกายก็สอด(หนัก)เข้าไปด้วยคิดว่า ฆะรอยจะมีสัตว์อยู่ภายใน จงตายเสียเถิด แล้วฆ่าให้ตาย ๆ ข้อผูกพันทางกรรม และอาบัติของรูปนั้น พึงทราบตามความเหมาะสมแก่เรื่องเหล่านั้น ๆ สำหรับภิกษุผู้สอด(คาบหรือ หอก)เข้าไปเพื่อเก็บไว้ในกองฟางนั้นก็ดี หรือโยนเข้าไปที่พุ่มไม้ในป่าเป็นต้น ก็ดี ก็มีนัยนี้ ๆ ฝ่ายภิกษุใดคิดว่า เราจะฆ่าโจรให้ตาย แล้วก็ฆ่าบิดาซึ่งปลอมตัว เป็นโจรกำลังเดินไปให้ตาย รูปนั้น ย่อมถูกต้องทั้งอนันตริยกรรม ทั้งเป็นปาราชิก ๆ ส่วนรูปใดเห็นทหารหาญคนอื่นและบิดา กำลังทำหน้าที่อยู่ ในหน่วยรบฝ่าย ข้าศึก จึงยิงลูกศรไปเฉพาะตัวทหารหาญ ด้วยหมายใจว่า ลูกศรจักแทง ทหารหาญนั้นทะลุเลยไปแทงบิดาของเราด้วย ภิกษุรูปนั้น ย่อมชื่อว่าเป็นผู้ฆ่า บิดา ในเมื่อลูกศรพุ่งไปตามเป้าหมาย ๆ เธอ คิดในใจว่า เมื่อทหารหาญถูกลูก ศรแทงแล้ว บิดาของเราจักหนีไป ดังนี้แล้วจึงยิงลูกศรไป ลูกศรมิได้พุ่งไป ตามเป้า(แต่มีผล) ทำให้บิดาตาย รูปนั้น ถูกเรียกว่า เป็นผู้ฆ่าบิดา ด้วยอำนาจ โฆหารแต่ไม่เป็นอนันตริยกรรม ด้วยประการฉะนี้ ๆ

๒. สอบพบว่า อาปตติ ทุกกฏสุส ความว่า เพราะสังกอีกอย่างนี้ จึงเป็น ทุกกฏเหมือนกัน ๆ ก็ถ้าบุคคลนั้นจะต้องเป็นผู้ถูกลงจากชีวิตแน่นอนไซ้

เจตนาที่มุ่งให้สำเร็จประโยชน์ ย่อมเป็นเช่นกับผลที่เกิดขึ้นในลำดับแห่งมรรค เพราะฉะนั้น ภิกษุผู้สั่งนี้จึงเป็นปาราชิกในขณะที่สั่งทีเดียว ๆ แม้ถ้าภิกษุผู้สั่งมีฆ่า (กว่า)จะฆ่าผู้นั้นได้ ก็โดยล่วงเลยไป ๖๐ ปีไซ้ และภิกษุผู้สั่งฆ่า ก็เสียชีวิตไป หรือสึกไปในระหว่างนั้นทีเดียว ผู้นั้นจักเป็นผู้ไม่ใช่สมณะเสียชีวิตหรือสึกแท้ ๆ ถ้าผู้สั่ง มุ่งถึงมารดา บิดา หรือพระอรหันต์ สั่งอย่างนั้น ในเวลาเป็นภุหัตถ์แล้วจึงบวช ฝ่ายผู้รับสั่ง ได้ฆ่าผู้นั้นตาย ในเมื่อผู้สั่งนั้น บวชแล้ว ผู้สั่ง ย่อมเป็นผู้ฆ่ามารดา ฆ่าบิดา ฆ่าพระอรหันต์เสียแต่ในเวลา เป็นภุหัตถ์ทีเดียว เพราะฉะนั้น เขาจึงบรรพชา อุปสมบทไม่ขึ้นเลยทีเดียว ๆ แม้ถ้า บุคคลที่จะพึงถูกฆ่าให้ตายในขณะที่สั่ง ยังเป็นปุถุชนอยู่ แต่เป็นพระอรหันต์ ในเวลาที่ถูกผู้รับสั่งฆ่าให้ตาย หรือ บุคคลที่จะพึงถูกฆ่าผู้นั้น ได้การประหาร (ถูกทำร้าย)จากผู้รับสั่งแล้ว อาศัยศรัทธามีทุกข์เป็นมูล เจริญวิปัสสนา บรรลุพระอรหันต์แล้ว เสียชีวิตเพราะอาพาธนั้นนั่นแล ผู้สั่ง ย่อมชื่อว่าเป็นผู้ฆ่า พระอรหันต์ ในขณะที่สั่งนั่นเอง ส่วนผู้ฆ่า ย่อมเป็นปาราชิก ในขณะทำความ พยายามในที่ทั้งปวงทีเดียวแล ๆ ก็ในบรรดาอาระทั้ง ๓ ที่พระอุบาลีเถระ กล่าวไว้ เพื่อแสดงความถูกที่หมายและผิดที่หมาย ในบทมาติกาที่ตรัส ด้วยอำนาจเหตุแม้ทั้งหมดนี้นั้น บัดนี้ พึงทราบวินิจฉัยในปฐมวารก่อน ๆ ภิกษุ ผู้เป็นต้นเค้าพูดคำนั้น เบา ๆ หรือ ตะโกนให้ได้ยินคำพูดนี้ว่า อย่าฆ่านะ ไม่ได้ เพราะภิกษุผู้รับคำสั่งนั้นเป็นคนหูหนวก เพราะเหตุนั้น ภิกษุผู้เป็นต้นเค้า จึงไม่พ้น(จากอาบัติ) ๆ ในทุติยวาร(ท่าน) พ้นได้ เพราะว่าท่านตะโกนให้ได้ยิน ๆ ส่วนในตติยวาร แม้ทั้ง ๒ รูป ก็พ้นได้ เพราะภิกษุผู้เป็นต้นเค้านั้นตะโกนให้ ได้ยิน และเพราะว่าภิกษุผู้รับสั่งนอกนี้ ก็รับคำว่า ดิละ แล้วงดเว้นเสีย ฉะนั้นแล ๆ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๘

แปล ไทยเป็นมคธ

๑. อณฺณานิปี เอตฺถ ปลาสฺสฺสฺสชาตินํ วตฺถุณิ เวทิตฺตพฺพานิ ฯ โย
 หิ โลหิตกํ อสี วา สคฺคํ วา ปุณฺณิสฺสํสาณํติ ปลาสฺสฺสฺสชาติ ปเวสฺสเนโต
 ตตฺถ นินฺนํ มาตฺรํ วา ปีตฺรํ วา อรหนฺตํ วา อากฺขนฺตฺกปฺริสํ วา ยกฺขํ
 วา เปตํ วา ตฺริจฺฉานคคํ วา มาเรติ โวหารวเสน ฆาตโกติ วุจฺจติ
 วรฺกเจตฺตนา ย ปน อภาวโต เนว กมฺมํ ผุสฺสติ น อาปตฺตํ อาปชฺชติ ฯ
 โย ปน เอวํ ปเวสฺสเนโต สรรีสมฺผสฺสํ สลฺลภฺชเตว สคฺคโต มณฺเณ
 อพฺภนฺตรคโต มรตฺตํ ปเวสฺสเนว มาเรติ ฯ ตสฺส เตสํ วตฺถุณํ อนูรูปน
 กมฺมพฺพนํ ๖ จ อาปตฺติ ๖ เวทิตฺตพฺพา ฯ เอส นโย ตตฺถ นินฺนํคคํ
 ปเวสฺสเนตฺตสฺสาปี วนปฺปคฺคฺคพฺพาทีสุ จิปนฺตสฺสาปี ฯ โยปี โจรํ มาเรณํติ
 โจรเวสฺสเน คจฺฉนฺตํ ปีตฺรํ มาเรติ อานนฺตฺริยญฺจ ผุสฺสติ ปาราชฺชโก ๖
 โหติ ฯ โย ปน ปฺรเสนาย อณฺณณญฺจ โยธํ ปีตฺรณญฺจ กมฺมํ กโรนฺเต
 ทิสฺวา โยธสฺส อุตฺตํ จิปติ เอตํ วิชฺฌิตฺวา มม ปีตฺรํ วิชฺฌิตฺสฺสตีติ
 ยถาธิปฺปายํ คเต ปิตฺตฆาตโก โหติ ฯ โยเช วิทุเร มม ปีตา ปลาโยธสฺสตีติ
 จิปติ อุตฺตํ น ยถาธิปฺปายํ คนฺตฺวา ปีตฺรํ มาเรติ โวหารวเสน ปิตฺตฆาตโกติ
 วุจฺจติ อานนฺตฺริยํ ปน นคฺคิตฺติ ฯ

๒. อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺสชาติ เอวํ ปฺน อานตฺติยา ทุกกฺกุเมว โหติ ฯ
 สเจ ปน โส อวสฺสํ ชีวิตา โวโรเปตพฺโพ โหติ อตฺถสํสํกเจตฺตนา
 มกฺกานนฺตรผลสทิสฺสา ตสฺมา อยํ อานตฺติกฺกขณฺเณว ปาราชฺชโก ฯ สเจปี
 วรฺโก สญฺจิวสฺสชาติกฺกเมน ตํ วเรติ อาณาปโก ๖ อนฺตราว กาลํ กโรติ
 หีนาย วา อวตฺตติ อสฺสมโณ ว หุตฺวา กาลํ กริตฺสฺสตี หีนาย วา
 อวตฺตติสฺสตี ฯ สเจ อาณาปโก คิหิกาลเณ มาตฺรํ วา ปีตฺรํ วา อรหนฺตํ
 วา สนฺธาย เอวํ อาณาเปตฺวา ปพฺพชฺชติ ตสฺมึ ปพฺพชฺชเต อานตฺโต ตํ
 มาเรติ อาณาปโก คิหิกาลเณว มาตฺตฆาตโก ปิตฺตฆาตโก อรหนฺตฆาตโก ว

โหติ ตสฺมา เนวสฺส ปพฺพชฺชา น อุปสมฺบทา รุหติ ฯ สเจปิ
 มาเรตพฺพคฺคโล อามตฺติกฺขณฺเน ปุณฺณชฺโช ยทา ปน นํ อามตฺโต มาเรติ
 ตทา อรหา โหติ อามตฺตโต วา ปหาริ ลภิตฺวา ทุกฺขมฺลิกิ สทฺธํ
 นิสฺสาย วิปฺสฺสนฺโต อรหตฺตํ ปตฺวา เตเนวพาเรน กาลิ กโรติ
 อาณาปโก อามตฺติกฺขณฺเนยว อรหนตฺตมาตโก วรโก ปน สทฺพคฺค
 อุปกมฺมกรณฺกฺขณฺเนยว ปาราชิกโกติ ฯ อิทานิ เย จ สทฺเพสุปีเมสุ
 ทฺวเสน วุตฺตมาติกาปเทสุ สงฺเกตฺวิสงฺเกตทสฺสนตฺถิ วุตฺตา ตโย วารา
 เตสุ ปจฺมวาระ ตาว ฯ ยสฺมา ตํ สมิํกํ วา ภณฺนฺโต ตสฺส วา พฺริตตาย
 มา มาเตหิตี เอตํ วจฺนํ น สวเวติ ตสฺมา มุลฏฺโฐ น มุตฺโต ฯ
 ทฺติยวาระ สวิตตฺตา มุตฺโต ฯ ตติยวาระ ปน เตน จ สวิตตฺตา อิตเรน
 จ สาธุติ สมฺปฏฺิจฺฉิตฺวา โอรมิตตฺตา อุโกปี มุตฺตาคิ ฯ
